

227-1 20-16.9351

1924-22

ВАРТОВА БАШТА

Вісник Присутности Христа

СКАЛА ВІСІВ
Иншої підвалини ні
хто неможе заложити.
Викуп За Всіх

„СТОРОЖЕ! ЯКА ПОРА БУЧИ?“

„Наздожись порянок, та ще ніч“ Іса. 21.

WATCH TOWER AND HERALD OF CHRIST'S PRESENCE
(Ukrainian Edition)

Рок Божого 6052 — Лютий-February, 1924

Рік I Місячник Ч. 2

ЗМІСТ

Де знаходяться Померші?	19
Що кажуть Погани?	19
Що кажуть Католики?	20
Що кажуть Протестанти?	21
Що говорить св. Письмо?	21
І мертвий вийшов з гробу	23
Представляйте тіла ваші як живу жертву	24
Ложні Христи і ложні Пророки	25
Ісус Великий Учитель	26
Веселітня війна а Церкви	27
Вибір Апостолів	27
Ратунок Ізраїля в Червонім морю	28
Сила Бога виявилась проти Єгипту	29
Мойсей урадуваний увільненням Ізраїля	29
Ізраїль є прообразом всего світа	30
Соборний Намет або Скиня Завіту	31

„Стан же я неначе на варті і, стоячи мов би на башті, роздумував, що скаже він мені, що відповість на мою жалобу.“ — Аввакум 2:1.

© WTB&TS.

На землі переполох народів у заколоті, як зареве море та флілі [изобрєні, невдоволені маси]. І омертвють люде від страху та дождання того, що прийде на вселенну [на всіх людей]: сили бо небесні [церков] захитаються... Як побачите, що се стається, знайте, що Царство Боже близько... Випростуйтесь і підіймайте геласи ваші, радуйтесь, бо наближились випулення ваше. — Євангеліи: Маттея 24:33; Марка 13:29; Луки 21:25-31.

ПЕЧАТ

СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

СЕЙ журнал служить головню на се, аби подавати пояснення до св. Письма і поученя з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студійованю св. Письма, але також подає, коли Товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства так званих „пильгримів“ і подає звіти з конвенцій.

Наші так звані „Верийські лекції“ подають і поясняють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА“, видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче досягнути почесний ступень т. зв. „Вербі Деї Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Слова Божого.

Сей журнал боронить головню сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, котру загально всі відкинули, іменно ВИКУП (відкуплене) дорогоцінню кровю (смертю) „чоловіка Ісуса Христа, що дав себе на ВИКУП (як відповідну ціну) за всіх“ (1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тім певнім фундаменті: золото, срібло і дорогі каміня-жемчуги слова Божого (1. до Коринтян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), дальшею цілею сего журналу є показати всім: яка є спільність тайни, котра була укрита в Бозі . . . , щоби тепер обявилась через Церкву всяка премудрість Божя — „котра в інших родах (вінах) не була обявлена синам людським так, як тепер є вона обявлена.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всяких партій, сент або віроісповідань, яких собі натворили люде; а старається кожде своє слово підпорядкувати у всім під волю Божу в Христі, як учить сего св. Письмо. Дятого може сміло говорити і розбирати кожде слово, яке голосив Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог уділить своєї мудрости порозуміти Його слово. Наше становище не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердимо, маючи сильну віру в Божі обітницї, які є певні. Ми є як ті слуги, котрі виконуємо Його службу; дятого рішенє наше, що має бути поміщене в сїм журналі а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби скріпляти Його люде в ласці Божій і в знаню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємось від них, аби досліджували кожде написане тут слово при помочи неомильного слова Божого, і тому для лекшого провіреня наводимо звичайно голову і стих з Пророків і Апостолів.

СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

ЩО ЦЕРКВА — се „храм живого Бога“, се особливше „діло рук Його;“ що будова її відбувалася через цілий Євангельський вік, — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним каменем свого храму. Через сей то храм, скоро буде він докінчений, Бог зішле благословенне на „всіх людей“ і тоді вони будуть мати приступ до Него. — 1. до Коринтян 3:16, 17; до Ефесян 2:20, 22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Що хто в тім часі увірить в ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХ і посвятиться Йому, сего буде Він неначе обтисовати, допасовувати і вигладжувати, а скоро буде готовий і докінчений остатній з тих „живих камінів“ з „виораних і дорогих“, тоді великий Майстер-Учитель згромадить їх разом при першім воскресеню. Тоді ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стрічки між Богом а людьми через цілих тисяч літ. — Одкрите 15:5-8.

Що підставою надії так для Церкви, як і для світа є се, що „Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх“, стався „викупом за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що просвітає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „властивім на се часі.“ — до Жидів 2:9; Йоан 1:9; до Тимотея 2:5-6.

Що надією Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таким, яким Він є.“ буде „учасником Божої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Йоана 3:2; Йоан 17:24; до Рим. 8:17; 2 Петра 1:4

Що в теперішнім часі Церква, святі мають себе видосконалити, усовершити до служби в будучности; мають розвинути в собі всяку ласку; бути свідками Божими перед світом і приготувати себе на царів і священників в будучих вінах. — до Ефесян 4:12; Маттея 24:14; Одкрите 1:6; 20:6.

Що надія світа лежить в благословеннях, о котрих довідаються і отримають всі люде через Царство Христа, що буде тривати тисяч літ. Всі, що схотять бути послушні законам і їх вивопняти, отримають з рук свого Відкупителя і прославленю Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в злім і неоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Діяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаїя 35.

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.

Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and Miscellaneous Foreign, \$1.50.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад котрого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, G. H. Fisher, R. H. Barber. Кождий артикул уміщений в англійським журналі читає і одобряє найменше трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах можна посилати Моні ордером або через Експрес компанію або банковими дребтами. З Канади і прочих країв треба посилати передплату Міжнародним поштовим переказом.

ПЕРЕДПЛАТА на рік виносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади і прочих країв \$1.50.

Грошеві моні ордери треба адресувати так:

The Watch Tower, Ukr. Dt., 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ: В нас є такий звичай, що не вислалася спеціального потвердження, що отримано належитість ані не повідомляємо, що передплата скінчилась, тільки на місяць перед кінцем передплати зазначаємо се побіч адреси.

Сей журнал виходить раз в місяць. Поодинокє число стоїть 10 цт., гуртом 5 цт.

УВАГА!

Заповіджений пильгрим, бр. Н. Філь з Детройт, об'їде наперед провінції Канади а опісля переїде до Сполучених Держав. Час і місця будуть оголошені в слідуєчій числі „В. Б.“

ГАРФА БОЖА

Сторін 372, образців 11, ціна 65 цт.

Є дуже гарна книжка. Хто стане її читати, не хоче відорватись від неї. Як чаруюча музика, так кожда сторона захоплює серце читача і наповняє радістю. З неї пізнає, яка буде користь з смерти Ісуса Христа для людей, в який спосіб всі померші будуть воскресати і жити в царстві Божім на землі, як многі з живих тепер людей вже не умруть, а будуть вічно жити.

БОЖИЙ ПЛЯН ВІКІВ

Сторін 400, ціна 75 цт.

Як інженер, будуючи дім, робить наперед плян, так подібно Бог уложив перед віками свій плян що до сеї землі і що до людей на ній. Свій плян Він обявив в своїм Слові. Ся книжка на підставі св. Письма викладає сей плян. По перечитаню її смутон уступає із серця а приходить радість; з левною надією споглядає в будучність.

СВІТ В ЗАКОЛОТІ — ЧОМУ? — РАТУНОК

Сторін 64, ціна 10 цт.

Цілий світ переживає надзвичайно дивні часи небувалі ніколи в історії світа. Яка сему причина, чим все те скінчиться. — сї питання кождому на устах. Перечитайши сю книжочку, не пожалуєш. Мова гарна і легка.

Масмо на складі Біблії або св. Письма. Читаючи наші книжки знайдеш, що ми всегда відносимося до св. Письма. Дятого кождий повинен сам переконатися, що говорив Бог через своїх святих мужів тисячі літ наперед про часи, які тепер переживаємо. Масмо ціле св. Письмо, се є, Старий і Новий Завіт по ціні 1.50, 2.50 3.90 відповідно, яка є оправа, і тільки сам Новий Завіт за 65 цт.

ВІСТНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА І ВАРТОВА БАШТА

Рік I.

Лютий, 1924

Ч. 2.

Де Знаходяться Померші?

НАША РОДИНА І ПРИЯТЕЛІ, СВЯТІ І ГРІШНИКИ, УЧЕНІ Й НЕУЧЕНІ?

ВЛАСТИВА ВІДПОВІДЬ НА СЕЙ ЗАПИТ РІШАЄ О НАШІЙ БУДУЧНОСТІ, ВПЛИВАЄ НА НАШЕ ЗНАННЯ РЕЛІГІЇ І НА ЦІЛЕ НАШЕ ЖИТТЯ! ПРАВДИВА І ДОБРА ВІДПОВІДЬ СКРІПЛЯЄ І ДОДАЄ НАДІЇ І МУЖЕСТВА, ТА ПІДНОСЯТЬ ДУХА ЗДОРОВОГО РОЗУМУ!

„Мужи і брати, дайте говорити отверто до вас про патрарха Давида, що він і умер і був похований і гріб його с у нас до сього дня. . . . Бо Давид не зійшов на небеса.“ (Діян. Ап. 2:29,34) „Ніхто не зійшов на небо, тільки . . . Син чоловічий.“ — Йоан 3:13.

ЧОЛОВІК, котрий каже, що його не інтересує се питання, є правдоподібно ідіотом і не має здорового розуму. Если звичайні справи теперішнього життя, як ложка, одіне, гроші, політика і т. и., котрі тільки на кілька літ звязані з нами, заслугоють на се, щоби над ними застановлялись і посвячати їм дні на науку їх, то оскільки більше ми повинні застановлятися над вічною будучністю так нас самих, так приятелів, як і всіх людей!

Розуміється, над тим так важним питанням застановлялися люде від часу, як запанував гріх і смерть, се є від шість тисяч літ. За такий час сей предмет повинен вже бути добре розібраний і ясно висвітлений. Цілий світ повинен був о тім так добре все знати, що не повинно би позіставати нічого нового, аби мож о нім ще щось сказати або послухати. А однак так не є! Нічо не є так затемнене і так противорічне собі, як погляди різних людей о долі наших умерших приятелів, родни і т.д.

ЩО ГОВОРЯТЬ О СІМ ЛЮДЕ, КОТРИ НЕ ВІРЯТЬ В БОГА?

Заким представимо наш погляд, опертий на св. Писання і котрий односторонній може задовольно відповідати на наш запит, ми уважасмо за відповідне поспитати наперед людей науки, що вони скажуть на поставлений запит. Однак не можемо подавати їх відповіді потрібно і в довгій розправі. Мусимо вдоволитися відповіддю короткою, але вірною. При тім не маємо наміру образити кого будь, хто має інші погляди. Признаємо кождому чоловікови мати повне право висказувати свої погляди і заключеня без взгляду на се, чи ми годимося з тим, чи ні.

Найперше питаємо невірующих в Бога, вільнодумців, котрі хваляться своєю свободою думки. „Скажіть нам, ви вільнодумці, де є умерші?“ Вони відповідають: „Не знаємо.“ Ми хотіли б вірити в будуче житє, але не маємо

на се ніякого доказу. Не маючи наглядних доказів, ми заключаємо, що чоловік гине так само, як кожда звірина. Если наша відповідь не подобається через се, що відбираємо надію кільком святим тішитися в щастю, то зі взгляду на величезну більшість людського роду наша відповідь буде потішаюча, бо вони скорше волілиб згинуть як звірина, чим мучитись в муках, як велика більшість людей вірить.“

Дякуємо нашим невірующим приятелям за їх отверту відповідь. Але їх відповідь не вдоволяє нас. Наш розум і наше серце каже нам, що мусить бути і повинно бути житє в будучности. Если Сотворитель сотворив чоловіка з так вищими від кождої звірини силами ума і серця, то сеї вищости чоловіка ми повинні сподіватись також і в Божім пляні. Дальше, се коротке наше житє з його слізмами, його болями, його досвідченнями і наукою були б майже без піякої вартости і пожитку, если б не було будучого житя, де чоловік мав би нагоду оказати в житю те все, чоґо тут научився або зазнав. Тому мусимо глядати якоїсь більше вдоволяючої відповіді на наш запит.

ЩО КАЖУТЬ ПОГАНИ НА НАШ ЗАПИТ?

Позаяк три четвертини всіх людей на світі є погани, саме вже їх число наказує нам спитатися їх, що вони скажуть на наш запит; „Де знаходяться померші?“ Погани дають нам дві загальні відповіді:

1. Одні вірять в мандрівку (перехід) померших і так відповідають: „Ми віримо, що коли чоловік умирає, він в дійности не умирає, а тільки змінє свій вид або форму. Його будучий стан буде залежати від його теперішнього житя і буде мати або вищий або нищий стан від сего, який тепер має. Ми віримо, що ми вже раз жили на землі, можливо як коти, пси, миши, слоні або щось подібного; і що если будемо мудро уживати теперішнього житя, можемо появилися знова як люде висо-

ких здібностей, як філософи і т. и.; але если, як се є звичаєм ужем нашого життя на зло, тоді з хвилиєю смерти станемося низшими сотворіннями — слонем, хробом або чимсь в сім роді. Задля сеї то причини, ми так оглядно обходимося з низшими сотворіннями і не хочемо їсти їх мяса. Если б ми немилосердно роздоптали хробака, наша кара може бути такою самою, коли підпадемо зміні, котру називаємо смертю.

2. Друга більша часть поган вірить в світ духів. Духи добрих будуть по смерти забавлятися, йти на польоване, а духи злих людей йдуть до пекла на різні муки. Вони так кажуть: Чоловік, коли вмирає, він не вмирає, а еще більше і лучше живе, чим за життя. З хвилиєю як дух перейде ріку Стикс, входить він до царства між щасливих або проклятих, де є степені кари або нагороди. "Питаємо їх дальше, звідки ви се знаєте? Вони відповідають: "Ми се знаємо з давен давна. Хто перший сказав се, ми не знаємо. Наші учені люде передали се нам як правду і ми прийняли її за таку."

Ся відповідь поган не вдоволяє нашого серця ні розуму. Глядаймо дальше. Ми не можемо вірити словам першого лучшего. Мусимо шукати Божого обявлення, знайти відповідь від Того, котрий сотворив нас — від нашого Сотворителя.

ЩО КАЖУТЬ КАТОЛИКИ НА НАШ ЗАПИТ?

Відвернувшись від поган звертаємося з нашим запитом до сеї образованої одної четвертини людей світа, що називають себе „Християнами.“ Кажемо їм: „Ви „Християни,“ що ви скажете на наш запит?“ На се чуємо відповідь: Ми „Християни“ є між собою поділені; більш чим дві третини є католики (римські католики і православні), а близько одна третина є протестанти.“

Послухаймо наперед католиків (римських), бо що до віку і числа мають першество.

Приятелі, католики, просимо вас, дайте нам відповідь: Де знаходяться померші? Сподіємося, що дасте відповідь як результат студії ваших найбільших учених мислителів і теологів з увагленнем Обявлення, котре, як ви кажете, маєте від Бога. Ми вислухаємо з увагою, терпеливо і безсторонно. Наші католицькі приятелі відповідають: „Наша наука є дуже ясна що до вашого запиту. Ми учимо, що чоловік, умерши, йде до одного з трьох місць. Найперше святі, котрих, як ми віримо, є небогато, йдуть сейчас до неба перед лице Бога. До них відносяться слова нашого Господа: „Хто не возьме хреста свого і не йде вслід мене, не може бути моїм учеником.“ (Лука 14:27) Хто носить вірно свій хрест, сей належить до „малого стада,“ до „вибраних.“ О них Ісус говорить: „Тісні ворота і вузка дорога, що веде до життя і мало є таких, що знаходять її.“ (Маттей 7:14) Та до сих святих ми не зачисляємо наших священиків, навіть наших єпископів, ні кардиналів, ані папів; бо звичаєм нашої церкви є правити служби Божі за упокою їх, коли вони умруть. А ми не правимо служб за нікого, хто, як віримо, є в небі; бо тільки там має кожда душа правди-

вий відпочинок. Також не правимо служб за сих, если знаємо, що є у вічнім пеклі, бо їм служби зовсім не поможуть. Хочемо звернути увагу, що не вчимо (як часами) аби богато (?) йшло до пекла на вічні муки. Ми учимо, що там пійдуть самі тільки несправні єретики, особи, що мали повне знанє католицької науці а самовільно і наумисно супротивлялися сій науці. Сих одиноких чекає страшна, безнадійна судьба.

МІЛІОНИ ЙДУТЬ ДО ЧИСТИЛИЩА.

„Загально учимо, що померші йдуть сейчас перед Бога а з відтам до чистилища, котре, як сама назва вказує, є місцем, де душі очищують себе з гріхів, місце кари, мук, терпіння, плачу, однак не є се місце безнадійне. Час, як довго тут перебувають, може тревати сотки або тисячі літ, відповідно, як собі заслужили і відповідно до сего, о скільки уділено їм полекцій, відпустів. Если хочеш пізнати децю більше о католицькій науці що до сего предмету, радимо перечитати собі поему нашого католика і звісного поета Данте, що був ігуменом монастиря і умер в монастиря, похований серед усіх обрядів нашої церкви. Дантова поема „Божественна Комедія“ описує яскраво муки чистилища так, як ми се розуміємо. Аристотел Доре також визначний католик нарисовав вірні і живі образки до сеї поеми: Там чорти гонять за душами аж їх зловлять і кидають стрімголов в киплячу воду. Одних колять розпаленими вилами, других тримають повішених головою в долину над огнем, інші стоять в огні по пояс, ще інших кусають ідовиті змії, а інші мерзнуть в ледах і т. п. Радимо перечитати собі твір Дантого, бо він подає наш католицький погляд о сім преметі, о котрий питаєте. Величезна більшість людей є в чистилищі. Тисячі мільонів поган знаходяться там, хочби не знати як добре жили, бо незнанє не спасе нікого. Не можуть оневинити себе, що вони не знали правдивого Бога, се не отворить їм брами до неба. Хто хоче ввійти до неба, сей мусить наперед приготувати себе відповідно. Мільони протестантів знаходяться в чистилищі. Вони не можуть ввійти до неба, бо до неба не можна увійти, тільки через брами католицької церкви. Та Бог не засудить їх на пекло через се, що вони відкидають католицьку церкву, бо так їх навчили від дитинства. Майже всі католики йдуть до чистилища також; бо помимо добрих услуг нашої церкви, помимо нашої свяченої води, сповідей, служб, посвячених свічок, посвяченої землі на цвинтарях і т. д. хто не осягнув святого характеру, хто не має святого серця, сей не може дістатися до неба, аж доки не перейде через страшні муки чистилища. Ми віримо однак, що католики не позістають так довго в чистилищі, як протестанти або погани.“

Можемо подякувати нашим приятелям католикам за так ласкаве виложенє своєї науки. Не будемо питатись їх, де є чистилище, ані звідки мають таку докладну відомість о нім, бо такий запит готов їх образити, а ми не хочемо сего. Ми хотіли тільки дізнатись, як вони задивляються на наш запит і яку дадуть на него відповідь.

З жалем мусимо сказати, що їх відповідь зовсім не є

такою, якої ми сподівались, се є, аби була ясна, відповідала здоровому розумови і опиралася на св. Письмі. Чувось дуже пригноблені на саму згарку, що бідний людський рід, як каже св. Ап. Павло, вже тепер стогне і мучиться за первородний гріх; бо жите хоч коротке є повне терпіння і болів; а ще тяжше робиться на серцю, коли подумаємо, що по сім так прикрім житю мусимо зносити ще страшні муки, які малює Данте, не сотки але тисячі літ, хотяй правда сі стоки літ довгі муки очистять нас і учинять нас гідними станути перед лицем Божим. Може се буде дивним деяким теологам, але правда позістане все правдою, що відповідь католиків на наш запит мало чим різниться від відповіді поган. Нам розум ні наше серце не є ще задоволене. Ніхто не возьме нам сего за зле, коли будемо глядати за якоюсь більше розумною відповідю.

ЩО КАЖУТЬ ПРОТЕСТАНТИ НА НАШ ЗАПИТ?

Звичайно протестанти уважають себе за більше „розумніших“ людей, тому ми повинні сподіватись отримати від них яснійшу і більше розумнійшу відповідь. Але на жаль! зовсім противне. Протестанти, яко цілість дають нам найбільше недорічну відповідь, — відповідь, якої мусили б повстидатись так католики, як погани та вільнодумці. Чи не дивно? Чи се може бути правдою? Застановляючись над їх відповідю і виставляючи її на публичне світло, відкриваємо через се болючу рану. Правда, болить се дуже, коли усювають кому бандажі з рани і умивають її, але через се вилічать його скорше. Так і тут. Відкриваємо блуди, не аби кого завстидати, але щоби люде могли пізнати правду о Бозі, зрозуміти Його величний характер і Його ціль, яку має зглядом людей будучности.

Протестанти називають себе сим іменем тому, бо їх вітці, будучи еще католиками, думали, що відкрили в католицькій церкві багато недорічностей і наук противних слову Божому або св. Письму. Тому запротестували проти сего. Тому назвали їх протестантами.

Одним, проти чого вони протестували, було чистилище, тому його відкинули і кінець. Тепер лишилося їм небо і пекло. До одного з сих місць, кажуть протестанти, мусить йти кожний чоловік по смерті і перебувати там цілу вічність. Очевидно сі люде мали добрі наміри, але були короткозорі і не бачили далеко наперед та не розуміли, в яке трудне положене вони самих себе втручають. Можливо, що вони бачили деяку трудність, але дивились на сю сграву не з точки, що ми тепер. В сім часі переважувала думка Кальвіна і Накса, що всі протестанти є „вибрані“ Божі і що вони є „мале стадо“, котре пійде до неба, а всі прочі призначені до пекла на вічні муки. Їх погляд еще гірше немилосерний, чим католиків. Наше серце протестує проти такої науки. Розум каже, се неможливо, аби всі окрім малої горстки святих йшли на вічні муки — тортурні!

ЩО ГОВОРИТЬ СВ. ПИСЬМО НА НАШ ЗАПИТ?

Знаємо, що багато людей зчудується, як їм предста-

виться, який добрий і милосерний є наш Отець небесний. З запертим віддихом будуть слухати, як прекрасно лучиться Божя справедливість з Його любовою, та який прекрасний плян спасення мав Він для людей від самого початку. Блуди довгих віків притаумили та затемнили сю правду. Але тепер бачимо, яка внесла криється думка в Божих словах: „Як небо висше землі, так дороги мої висше доріг вапних, а задуми [заміри] мої висше задумів вапних.“ — Ісаїя 55:9.

Чого ж иншого можемо сподіватися, як не сего, що Бог є далеко мудрійший і далеко милосернійший, чим ми. Ісус Христос сказав: Любіть ворогів ваших, благословляйте тих, хто клине вас, робіть добре тим, хто ненавидить вас і моліться за тих, що обижають і гонять вас, щоб вам бути синами Отця вашого, що на небі.“ Бо Отець небесний таким є. „Він велить сонцю своєму сходити над лихими і над добрими і послає дощ на праведних і на неправедних . . . Отже будьте совершенними (такими під кожним зглядом), яким є Отець ваш.“ — Маттеї 5:44-48. „Так (дуже) полюбив Бог світ (всіх людей), що Сина свого єдиногородного дав“ — Йоан 3:16.

Намятаючи на сі слова, чи можемо подумати, щоби Господь Бог розказував тортуровати і мучити своїх ворогів і то через цілу вічність? І то не тільки сих, але і таких, котрі не є Його ворогами, а тільки не мали нагоди почути о Ним, се є всіх поган? Тільки одна є правдива дорога, аби вийти з сего зачарованого кола і прийти до пізнання правди і Бога, се докладно студіювати св. Письмо і триматися вірно правди обявленої Богом в своїм Слові.

ЧОГО УЧИТЬ БОГ В СВОЇМ СЛОВІ?

Всі повисші теорії, треба знати, опираються на припущенню, що смерть не означає смерті, вмерти і не жити, а що вмерти значить статись еще більше живим, чим перед смертю.

Господь Бог, наминаючи родичів в раю, щоби булн Йому всегда послушні, сказав до них: „Умрете напевно“ если не послухаєте і будете їсти овоч з дерева, з котрого я вам заборонив! А сатана відозвався до Еви такими словами: „Ти напевно не умреш.“ Зауваж, що погани а так само і „християни“ прийали брехню сатани за правду, а тим самим відкинули слова Божі. Чи вони всі не вірять так, як говорив диявол: „ви напевно не умрете?“ Чи вони всі не говорять сего, що померші живуть — є еще більше живими, чим були перед тим, як умерли? І як раз в сім всі християни найбільше зблудили, помилились! Вони послухали фалшивого учителя, о котрім наш Спаситель сказав: „Він був *душесубецем* [убійцею чоловіка] із самого початку і в правді не встояв, бо нема правди в нім, . . . бо він отець брехні.“ — Йоан 8:44.

Сі фалшиві науки були між поганами з давен давна, а до християнської церкви закрался вони в темних середновічних часах. Если би наші отці були вірили словам Божим: „умрете на певно“, се є не будете жити, то-

ді не треба було б впроваджувати молитов за померших, ні служб на відпущення їх гріхів ні не прийшла би їм до голови думка о їх муках. Св. Письмо говорить ясно від першої картки до послідної, що: „померші нічогосько не тямлять“ (Екклес. 9:5), та чи „честь його дітям, чи ні, він умерши того не знає, понижені вони, — йому се байдуже.“ (Йов 14:21) Тільки св. Письмо скаже нам правду, де є померші і що з ними діється. Іменно вони ні не радуються ні не сумують, ні не тішаться ні не терплять нічого; вони не знають о нічім, що діється під сонцем, аж доки не пробудяться в часі воскресення. Пригадую вам слова премудрого Соломона, чоловіка Божого: „Все, що можеш робити, роби руками твоїми, бо в могилі (в шеол, в аві, гела), куди ти йдеш, нема вже роботи, ні роздумування, ні знання, ні мудрости. (Екклес. 9:10) Звертаю вашу увагу, що в Старім як і в Новім Завіті всюди стоїть написано, що так і добрі і злі „заснули сном смерти.“ Пригадую, що Ап. Павло говорить о сих, що „сплять в Ісусі,“ і о тих, що „заснули в Христі,“ котрі, як він каже, *погинулиб*, если би не було воскресення мертвих. Чи вони могли *погибнути* [згинуті] в небі або в чистилищі або в пеклі в муках? Зовсім певно, що ні! Ніхто так не вчить! Та вони вже є в погибшій стані в гробі; і вони напевно і в дійсности *погинулиб*, если би Бог не подбав о воскресенні, аби їх увільнити із власти смерти. Тому читаємо: Так Бог полюбив світ, що Сина свого єдиногородного дав, аби кождий віруючий в него не *погиб* [не згинув], а мав житє вічне.“ — Йован 3:16.

Коротко сказавши, св. Письмо учить, що чоловік був сотворений вищий, чим всі інші звірята — був сотворений на образ і подобу свого Сотворителя. Він, будучи в раю, посідав житє в совершеннім, досконалім стані і таке міг був всегда посідати, если би був у всім послушний Богу. Але він не видержав своєї проби, упав і через се зістав засуджений на смерть: „Вмреш певно того дня, як скоштуєш з його.“ (1. Мой. 2:17) Тоді зараз розпочалося умиранє і по 930. літах загнало праотця Адама до гробу. Перестав жити зовсім. Всі його слабости тіла і засуд смерти перейшли в наслідстві на всіх його дітей. Він умер ще того самого дня, котрий, як поясняє св. Ап. Петро не числив 24. годни, але тисяч літ: „Один день у Бога, як (у нас) тисяч літ, а тисяч літ, як оден день.“ (2. Петра 3:8) В часі сих шістьох довгих днів засуд смерти зрівнав чоловіка мало що не на рівні з звіриною і відобрав йому надію будучого житя; з виїмкою, если би Бог не змілосердив ся над ним і не приніс йому деякої полекші. Маленький натяк сего подав Він в словах, коли сказав, що насінє зітре голову змія. О много вже виразнійше сказав до Авраама: „в тобі і в твоім насіню поблагословляться всі народи землі.“ — 1. книга Мойсея 12:3; 28:14.

Аж минули чотири дні, тисяч літ довгі, аж тоді Бог післяв свого Сина, аби відкунив людський рід, даючи своє житє на смерть як ціну, котрою сплатив кару праотця Адама. „Праведник за неправедних потерпів *смерть*, щоби привести нас до Бога.“ (1. Петра 3:18)

Як наслідок довершеного викупу на Голгофті буде „воскресене мертвих, і праведних і неправедних.“ (Діян. Ап. 24:15) — звільнене від засуду смерти, висвободжене з дому неволі, з гробу.

КАРОЮ ЗА ГРІХ СМЕРТЬ, НЕ ВІЧНІ МУКИ!

Зауваж добре, яку велику учинено помилку, уважаючи, що вічні муки є карою за гріх первородний, коли св. Письмо виразно говорить, що „заплатою за гріх є смерть,“ а не вічні муки. (до Римлян 6:23) „Зроблений гріх роджає смерть“ учить св. Ап. Яков (1:4), а не кару в пеклі. Читаємо в 1. книзі Мойсея історію о уналку чоловіка і о засуді виреченім на него, та не находимо там ні найменчої згадки о будучій карі, а тільки о карі смерти. Повтаряючи вдруге Бог промовив: „Земля есе і в землю обернешся.“ (1. Мой. 3:18) Не згадав ані слівцем про дяволів, огонь або муки! О! як дявол потрафив в темних віках ошукати наших отців своїми блудами, котрі Апостол називає „науками дявольськими.“ Зауваж, що ні оден пророк не говорить о иншій карі за гріх, тільки о карі смерти. Зауваж, що Новий Завіт учить те саме. Св. Павло, котрий написав більшу половину Нового Завіту, записняє нас, що він „не вхилився обявити всяку волю Божу.“ (Діян. Ап. 20:27) Він ані словечком не згадує о муках в пеклі. А противно, говорячи о грісі і о карі за него, так каже: „Дlatego, як через одного чоловіка увійшов гріх у світ, а за *гріх смерть*; так і *смерть увійшла у всіх людей* через того, в котрім усі согрішили.“ (до Римлян 5:12) Зауваж, що не вічні муки впади на одного чоловіка ані на всіх людей, а тільки *смерть*. Если хто схотів би закінчити, що смерть не є достаточною карою за гріх, не потребуємо нічого більше робити, тільки вказати йому на факти, тоді він сам переконаєся, що його закид був нерозумний. За свій гріх непослуху Адам утратив своє житло в раю, вічне житє, приязнь Божу, а в заміну за се дістались йому: немочі, смуток, біль і смерть. В додатку всі його потомки, беручи приближно яких двайцять тисячів мільонів, утратили всі сі благословенства а одідичили умственні, моральні і тілесні немочі і стались, як апостол говорить, „стогнучим творивом“ — до Римлян 8:22.

БОГОМ ВИМІРЕНА КАРА Є СПРАВЕДЛИВА

Нехай ніхто не думає, що *кара смерти* є несправедлива або за жорстока. Бог міг Адама зтерти зовсім з лица землі яко грішника і в сей спосіб виконати засуд. Він міг в одній хвилині зтерти з лица землі людську расу. Але, чи желали би ми собі сего? Певно, що ні! Житє є солодке навіть серед горя і печали. Понадто, така є воля Божа, щоби теперішні проби і досвідченя були корисні неначе наука, котрою маємо себе приготувити, аби коли кождий з нас отримає ласку нового житя, міг вибрати опісля мудрійшу дорогу, чим вибрав її Адам. Людський рід не мав би надії на будуче житє подібно, як говорять вільнодумці, наколи би Боже провидіне не умилилось і не приготувало викупу від смерти.

Зауваж також, що наш Господь *умер*, щоби нас викупити і в тім бачити дальший доказ, якою була наша кара. Если би нашою карою були „вічні муки“, тоді Ісус, хочаби відкупити нас від них, мусів би заплатити відповідну ціну, се є мусів би сам пійти на вічні муки. Значить, праведник мучився б в пеклі вмiсто неправедних; але знаємо, що карою за гріх не були вічні муки; тому Ісус не платив вічними муками за нас. *Карою за гріх була смерть*, і тому Христе *умер* за наші гріхи.“ „Благодатю Божою [Христос] пожив смертю за всіх людей.“ Хто був в стані заплатити за кару Адама, сей міг задоволити справедливість Божу за гріхи всіх людей, бо тільки сам Адам був на пробі і тільки він був осуджений. Ми як його діти одіичили його кару. Ось мудрість і розум Божий! Св. Письмо учить нас, що Бог засудив цілий світ за непослух одного чоловіка на се, щоби через послух другого чоловіка—Христа міг зміласердитись над всіма людьми. Нас засуджено на смерть без нашої згоди або нашого знання, так само ми зістали відкуплені від смерті без нашої згоди і знання. (В своїм часі всі переконуються о сiм.)

Але міг би хто сказати: „Если так, тоді ми не відповідаємо за нічо! Чи не будемо мати ніякої кари за наші особисті заї учинки?“ На се відповідаємо: „Кождий отримає справедливу заплату.“ Але нашу долю у вічності можемо рішити тільки ми самі відповідно до сего, чи приймемо або відкинемо дар Божий. Св. Письмо виразно учить, що кождий добровільний гріх відповідно понижає нас, а щоби отримати назад давний стан, мусимо зазнати „наказів“, кар. Се значить, що чим хто низше упале тепер, тим гірше буде в його некористь в часі воскресеня і тим більше буде він мусів поконувати, аби міг отримати назад се, що в Адамі *утратив*, а що Ісус Христос відкупив.

І МЕРТВІЙ ВИЙШОВ З ГРОБУ

В часі першого приходу нашого Господа на світ Його чудеса були тільки тінею сего, що Він і Його прославлена Церква доконають для світа в часі тисячлітнього Христового царства. Тоді всі хромі, криві, сліпі, глухі і мертві оживуть і, если окажуться послужні, прийдуть до повної совершенности, якою тінився Адам, доки ще був в раю. Непослушні будуть знищені другою смертю.

Одно з найбільших чудес, яке Ісус учинив, було воскресенє Лазара, свого приятеля. Кілька днів перед тим Ісус пішов на північ до краю Галілеї. Саме тоді захопив Лазар. Сестри його Марія і Марта послають тоді післанця до Ісуса з просьбою: „Господи, ось сей, що Ти його любиш, захорював.“ (Йоан 11:3) Сестри знали, що Ісус має силу і може улічити одним словом. Вони вірили, що если Він міг помочи чужим, то тим скорше допоможе своєму приятелю. Але Ісус остався на місці, де був і дозволив, щоби Лазар умер. Тяжкий удар вдав на бідні сестри. Тоді Ісус каже своїм ученикам: „Вертаймо у Юдею. Лазар, друг наш, заснув; та я йду, щоби розбудити його.“ (Йоан 11:11) Коли ученики не розуміли його слів, тоді Він виразно каже

ім: „Лазар умер! І я радуюся задля вас, що я не був там, щоби ви увірували. Ходім до него.“ — Йоан 11:14,15

Ісус тінився, що його приятель *заснув в смерть*; бо се дало Йому нагоду учинити надзвичайне чудо. Тоді з учениками пустився Він в триденну дорогу до Витанії. Не станемо докоряти сестрам, що вони чулися уражені, що Мессія по їх думці злегковажив їх просьбу і не поміг їм. Вони знали, що Він мав силу помочи їм. Тому Марта, докоряючи легенько, сказала: „Господи, коли б Ти був тут, мій брат не вмер би.“ Ісус на се сказав: „Воскресне брат твій.“ Каже Марта до Него: „Я знаю, що воскресне у воскресеню останнього дня.“ (Йоан 11:21-24) Зауваж добре, що наш Спаситель не сказав: „Твій брат не умер; твій брат жие еще більше, чим перед тим; він є в небі або в чистилищі.“ Ні слова про щось подібного! Чистилища ще тоді не винайшли і Ісус не знав про него нічого. Що до неба, то наш Спаситель таке сказав: „Ніхто не зійшов на небо, тільки хто з неба зійшов.“ (Йоан 3:13) Марта також те саме знала. Фалшиві науки „темних віків“ еще не заняли місця правди. Тоді еще про них ніхто не чував. Тому ціла надія сестер була така, як сего учило св. Письмо, іменно, що він воскресне, оживе в воскресеню посліднього дня, тисячлітнього дня, в семий тисяч літ довгий день від сотвореня.

Наш Спаситель пояснив, що Йому дана є власть приводити людей до життя, се є, воскрешати мертвих і що Він навіть вже тепер, так як стоїть перед нею, може помочи їй, не чикаючи аж посліднього дня. На се Марта сказала: „Вже за пізно, тіло почало вже розкладатись, вже чути його, вже смердить!“ Та Ісус поставав, щоби показати Йому гріб. Прийшовши до гробу покликнув Ісус великим голосом: „Лазаре, вийди!“ І читаємо там: „І вийшов мердець з завязаними в полотно ногами і руками.“ (Йоан 11:43, 44) Зауваж добре, що се не вийшов з гробу живий, але Лазар, котрий був дійсно мертвий! Зауваж і се, що Ісус не кликав його з неба, ані з чистилища, але з гробу, де він вже не жив, а став вже гнити!

„ВСІ, ЩО Є В ГРОБАХ“

Се, що Ісус учинив для Лазара, було як би приміром сего, що Він *остаточно учинить для Адама і його всіх потомків*. Слухай, що Ісус говорить: „Прийде (час) година, коли всі, що є в гробах, почують голос Його і повиходять [з гробів].“ (Йоан 5:28,29) Чи се не дивно? Справді! а если так, то не тяжко віднайти причину. Ми так далеко відступили від науки св. Письма, так глибоко впоїли в себе „науку диявола“, так дуже повірили в брехню вужа: „Ви напевно не вмерете“, що зовсім забули на слова самого Бога: „Ви напевно умрете“, і переочили науку св. Апостолів, що: „заплатою за гріх є смерть.“

Св. Йоан поясняє дальше (5:29), що в часі воскресеня мертвих вийде з гробів дві загальні класи. Першу будуть становити сі, що були на пробі і перебули їй побідоносно. Другу, будуть становити всі прочі люде,

що хибили отримати в такий сам спосіб, як і перші похвалу і узнане від Бога. Перші, котрі перебули побідносно свою пробу за жити, вийдуть з гробів у воскресенне життя, отримують вічне житє яко совершенні істоти. Другі знова, се є, всі прочі люде, що не видержали проби, вийдуть з гробів у воскресене суда. Св. Ап. Павло поясняє нам, що всі вийдуть з гробів, „кождий своїм порядком,“ се є, по черзі, в певнім назначенім Богом часі і порядку. (1. до Кор. 15:23) Кождий, будучи абуджений, буде міг підноситися що раз више і више із свого улашного стану морального, уметвенного і фізичного до стану совершенного, яким тішився Адам в раю, будучи образом і подобем свого Сотворителя. Св. Ап. Петро називає се підношенє або воскресене чоловіка до совершенного стану: „новонастанєм всього, про що Бог говорив устами всіх своїх пророків від настання світу.“ — Діяння Апостольські 3:21.

НЕ БУДЕ СЕ УНІВЕРСАЛІЗМ, НІ!

Це означає се, що всі взагалі отримують вічне житє; бо св. Письмо говорить, що всі, котрі не скористають з преславних спосібностей, які будуть їм дані в часі тисячлітнього пановання Христа, котрі не схотять поправитися і дійти до совершенного стану, погвбнуть з поміж людей в другій смерті — Минуться, неначе би їх не було. (Авдій 16) Єще раз звертаємо вашу увагу на науку Ісуса о сім предметі. Одного разу вступив Ісус до школи (синагоги) в Капернаумі; і подали Йому читати книгу. Він отворив книгу пророка Ісаїю голову 61. і став читати, як пророк описує о Нім і о Його роботі, іменю, що „Він повідчиняє двері вязниці і випустить невольників на волю.“ Знаємо дуже добре, що наш Господь не відчинив ні одної буквальної вязниці такої приміром, в котрій був запертий Йоан Хреститель. Він навіть не чинив ніяких заходів, щоби його увільнити. Вязниця, яку Христос отворить, се велика вязниця-гріб, котрий в своїх холодних обнятах держить около двайцять тисяч міліонів людських душ. При своїм другім приході наш Господь отворить сю велику вязницю-гріб і випустить їх всіх на волю так, як се учинив з Лазаром. Не буде Він викликувати їх з неба, чистилища або з некла, але так само, як закликав: „Лазаре, вийди!“ так „всі, що в гробах, почують Його голос і повиходять.“

ДЕ ЗНАХОДЯТЬСЯ ПОМЕРШІ?

Дорогі приятелі! Ви вже знаєте які дали нам відповіді найбільші учені сего світа, як також темні погани. Всі ці відповіді не були вдоволяючі. Тепер мали ви спосібність почути, чого учить Слово Боже, що відповідає сам Бог на наш запит: де знаходяться померші? Прислухуючись слову Божому, ми чули ясні і рішучі слова, що померші дійсно померли і не живуть і о нічим не знають, що діється під сонцем! Що їх надія що до будущего життя концентрується по перше (головно) в жертві викупу, якої доконав наш Господь Ісус на Голгофті, а дальше в воскресеню всіх, котрих відкупив. Се доконає Христос в часі свого другого приходу.

Єсли часами ви дещо розчаровані що до святих з вашої родини, як вашої сестри, отця або матери або дитини, про котрих ви думали, що вони є вже в небі, тоді спогадайте на инших померших. Правда, яку велику учуете полєкшу на серці? Подумайте, як багато такої ваших приятелів і дорогих вам осіб, крєвних і незнайомих, другів і ворогів і сусідів по вашій теорії і науці мусіли терпіти страшні муки від коли умерли і які єще мають терпіти довгі і довгі століття. Розважте, як легко стається вам на серці, коли ви пізнали дійсну правду! Що померші не живуть нігде, але одним словом сказавши умерли, не живуть, або поетично сказавши, вони „сплять в Ісусі,“ в сім значіно, що в Ісусі лежить їх надія воскресеня до будущего життя, бо Він за них заплатив небесному Отцеві; що вони, коли воскреснуть і увіркують в Ісуса як в свого Відкупителя, будуть всегда жити.

Пізнавши правду, чи наше серце не рветься, аби величати Бога за Його так славний плян і доброту зглядом нас? Пізнавши Бога в правдивім світлі, можемо тепер шире і розумно славити Його. І також будемо з більшою пошаною відноситися до св. Письма, Біблії, котра є Його книгою — Книгою Обявлення.

Фактом є, що через цілі століття Біблія, св. Письмо було але зрозуміле людьми, так приятелями, як і ворогами Бога. На кінець оказалось, що Біблія є єдиноким і достовірним жерелом правди; що на ній як на сильнім фундаменті можемо будувати наше теперішнє і будуче житє.

ПРЕДСТАВЛЯЙТЕ ТІЛА ВАШІ (СЕБЕ), ЯК ЖИВУ ЖЕРТВУ!

Єще кілька слів на закінченє. Наш предмет не був би в повні поясненій, єсли би ми не подали на підставі св. Письма, чому Бог зволікає з своїм благословеннем для світа, се є, з воскресенем мертвих, хотяй вже минуло близько два тисячі літ від смерти Ісуса. Причина є дуже велика. В сім криється щось дуже славного. І се повинно промовити до серця кожного правдивого Християнина і наповнити його великою радістю.

Причина є сеєя:

Бог постановив вибрати наперед Церкву і аж тоді зішле на світ своє благословенне. Ся Церква називається в св. Письмі також „тілом Христа,“ котрого Ісус є Головою. Також є названа: „Невістою, Женою Агнця.“ Від часу пятидесятниці небесний Отець притягав до Ісуса віруючих. Будучи оправдані через віру в дорогий кров (смерть Його), вони були покликвані стати ся учениками Ісуса, послідувателями Його, і класти своє житє в службі Отця подібно, як се учинив Ісус, і розвивати в своїх серцях овод і ласку святого духа до такого степеня, щоби могли бути названі „образом Сяна Божого.“

Вони не мають обіцяно воскреснути і повернути до совершенства людської природи в часі тисячлітнього царства Христового, як се обіцяно світові. Противно, вони мають „небесне покликанє,“ бути в небі з Христом. По своїм посвяченю вони стають зплоджені від Святого духа і тоді стають учитися в школі Христовій. Се є, вони

підпадають під певні проби і різні досвідчення, щоби в сей спосіб виобразувати і ушляхотити себе як „нові сотворіння.“ Вони є тим „малим стадом,“ збираним по одному то тут то там. Вони є сими „святими,“ вибрані із всіх віроісповідань і з поза них; бо „Бог знає тих, котрі є Його.“ Коли призначене число „вибраних“ буде докінчене, тоді прийде кінець теперішньому віку. Тоді наш Господь прийде вдруге в силі і в славі. Його вибрана Невіста буде становити класу, котра отримає перше воскресення, із земської до небесної природи, будуть „*переминені в мгновенню ока, в одній хвилині;*“ „бо тіло і кров не унаслідить царства Божого.“ — 1. Кор. 15:50-52

Тоді настане святе, невидиме тисячлітнє царство Христа, а невидиме і безбожнє царство сатани буде звя-

зане і знищене. Тоді будуть настановлені видимі посередники, котрі будуть просвічати людей і підносити їх з унавшого стану до совершенства.

До сих, що вже посвятались на службу Богови, кличемо: Внесите в гору свої серця і голови ваші і зрозумійте в повні велике значіння небесного покликания, котрого учасниками ви стались! До сих, що мають уши до слуханя і кому видиться дорогим се небесне покликание, кличемо: Нехай любов до Бога і до Христа оگریє вас і допоможе вам стати правдивими учениками Христа. Відкиньте на бік всякий тигар і понижуючий вас гріх та вступіть на дорогу, по котрій біжить сміло аж до кінця, щоби отримати вінець слави!

Ложні Христи і Ложні Пророки

ЗВИЧАЙНО, коли хто звертає увагу людей на нинішні прикрі часи і вказує на корінь сего лиха, священники зараз страшать людей ложними Христами і ложними пророками. „Стережіться, — кажуть вони — „і омийайте їх, бо се лже-Христи, се антихристи!“ Чому так ділають? Боятися, щоби люде часом не довідалися, перед якими то ложними „Христами“ і ложними пророками остерігав Ісус Христос.

Підставою і фундаментом всієї науки Христової є наука, яку Ісус Христос виголосив на горі, котру описує Євангеліст Маттей від 5. до кінця 7-ої голови. Там Ісус Христос вияснив, хто отримає найвищу нагороду, хто побачить Бога і хто буде зватися сином Божим. Іменно, хто не буде уганятися за багатствами і почестями; хто не буде тішитися гріхом; хто буде жити в згоді з другими і дбати о мир; хто полюбить правду і справедливість і буде так поступати; хто буде милосерний і терпеливий; хто буде любити ворогів своїх і за зло добрим відплачуватися; хто буде старатися передовсім о Царство Боже і о його правду. Сей напевно отримає високу нагороду. Правда, буде се дорога терниста та й вузькі двері, але за се певні до нагороди.

При тім Ісус Христос остерігав людей, щоби уважали і не дали себе ошукати, кажучи: „Остерігайтесь ложних пророків (учителів), що приходити будуть до вас ув овечій одежі, а в середині вони вовки хижі. Пізнаєте їх по овочах їх. . . Усяке добре дерево родить овоч добрий, а злое дерево родить овоч злий. . . По овочах їх пізнаєте,“ котре дерево добре, а котре зло. (Мат. 7:15-20) Іншими словами, Ісус Христос остерігав і наказував людям, аби пізнавали добрих пророків, се є, учителів від фалшивих не по їх словах або по їх красномовній науці, але по їх ділах, се є, по їх життю. Слово пророк означає учитель.

Ісус Христос неначе наказував: Если вам хто скаже, що він є пророк, що він є учителем, що його Христос післав, або що він є заступником Христа, приглядайтесь добре його життю, його ділам. По його ділам спізнаєте

зараз, чи він є правдивий, чи фалшивий пророк або учитель. Если він навчає: не збирати скарбів на землі, а сам при кожній спосібности як би міг, зняв би з чоловіка і шкіру, се найлучший знак, що він є ложний пророк, а тільки підшвиє овечю шкірою для своєї користі, лиш що не хоче до сего признатися. Если учить: бути покірним і чистого серця, а сам несеться з горда і є зарозумілий і живе потайком неморально, се найлучший доказ, що він ложний пророк. Если він учить других: прощати своїм ворогам і їх любити, а сам за хвилину ширить ненависть і похваляє війну і убійство та заохочує до сего, се яєний доказ, що він є лже-пророк.

Чому Ісус Христос наказував звертати увагу на діла і по їх ділах і їх життю пізнавати правдивих від фалшивих пророків?

Тому, бо Він знав наперед, що фалшивий пророк або учитель, котрому не буде розходитися о славу Божу, але о свою кишеню, так красно помінає науку Ісуса Христа з своїми людськими видумками, що звичайний чоловік навіть не спостереже, що сей учитель-пророк учить противно сему, чого учив Христос. Такий ложний а потаємний пророк буде добирати таких маєних слів, щоби зловити людське серце, а скоро його вже має під своїм впливом, тоді робить з ним, що хоче. Як сей вовк в байці, що убрався ув овечу шкіру і неспостережено замішався поміж овець і став описля пожерати одну по другій, — так сі ложні пророки роблять те саме з людьми.

Іх працею рук живляться і пасуться, а як за мало там поживи, покидають їх і йдуть на друге місце. З наук якими страшать людей, сами сміються, ані не чинять так, як учать, *білшість* їх навіть в Бога не вірять! Саме житє їх потверджує се! По ділам їх спізнаєте їх, чи вони вірять в се, що голосить — сказав наш Господь.

Ісус Христос а також свв. Апостоли Павло і Петро остерігали, що по їх смерті повтискаються ложні пастирі, фалшиві учителі, котрі ради лакомства, наживи і гонорів будуть творити і показувати ложні чуда. Будуть говорити, що се чудо, а се не буде чудо а ошцтво. Бу-

дуть казати, що вони мають велику владу і таку силу, яку має сам Бог, але се буде брехня. Та однак знайдеться багато людей, котрі повірять їх словам, особливо сі, котрі люблять слухати брехні. Читай 2. лист св. Павла до Солунян 2:3-12; також 2. лист Петра 2:1-3, 12-18.

Ісус Христос і Апостоли остерігали людей перед ложними „Христами“, що прийдуть пізнійше. Христос означає „спаситель“. Ложні Христи будуть твердити, що вони мають таку саму владу, яку мав Ісус Христос; що вони можуть те саме робити, що чинив Ісус Христос; що без них люди не можуть бути спасенні.

Пригадайте собі добре і застановіться над сим, чого учать всі католицькі, православні або протестанські священники а решту сами собі договорите.

Та сказав Христос: — по ділах їх спізнаєте їх. Коли вони показують другим дорогу до спасення, а сами сею дорогою не ходять, се знак, що вони ложні спасителі, лже-Христи. Если хто говорить, що він є заступник Христа, а не ділає так, як ділав Христос, се найлучший знак, що він ложний Христос. По овочах їх спізнаєте, що вони ложні Христи.

Довгий час такі ложні „Христи“ ошукували і зводили людей одні свідомо, другі несвідомо і ухидили в очач

людей за святих. Однак всесвітня війна отворила людям очи. В часі сеї війни всі священники показали наглядно своє правдиве лице, показали, кого більше слухали, чи Христа, чи земських царів! Христове світло науки проникає тепер всі темні закутини і виводить на яв всі їх блуди і беззаконя.

Довгі віки туманили людей в Росії „нетлінними“ моцями „святих“, а непросвічений нарід готов був укаміновати кожного, хто би був поважився сказати яке слово критики проти сего. Нині всі вже знають, що се не були моці святих, але звичайні подобици людей зроблені з воску! Аби витуманити від людей гроші священники робили перед ними ріжні комедії, кланялися, кадили, молилися, — а в дійсности тільки удавали перед людьми, в душі з всего сміялися!

Так подібно станеш із всіма відпустовими місцями. Правда вийде на яв, хоч яких хитрих уживають способів, аби її прибити і могчи дальше користати з людської несвідомости. Та люди, як ся вода, коли зберуться більші води, робить собі нове корито і пливе новим руслом, а старе висихає, так тепер, коли Христос прийшов вдруге, Він своїм світлом отвірає людям очи і веде їх до своїх „чистих вод“ своєї правдивої науки!

Ісус Великий Учитель

НОВА НАУКА — ТЕПЕРІШНІ ХРИСТІЯНИ І ВІЙНА — ТРОЯКА НАУКА ІСУСА — НАУКА ЗВИЧАЙНИХ ЛЮДЕЙ — НАУКА ТЕПЕРІШНИХ ЛЮДЕЙ

„Як хочете, щоб чинили вам люди, так і ви чиніть їм.“ — Лука 6:31.

НИНІ застановимося над Ісусом, сим великим учителем, і над Його золотими словами, що були змістом Його науки. Добре буде, як при тім розберемо і застановимося над тим, як Він учив. З сего зрозуміємо, які вказівки подав Він на будуче, як мають продовжати Його науку по Його смерті.

Як раз перед сею подією, о котрій ось тут розбираємо, фарисеї поставили Ісусови деякі питання: чому Він йде радо до грішників і з ними приязно обходиться, чому Його ученики не постять і т. д. Відповідаючи на се, Ісус пояснив своє становище, кажучи, що Його наук не можна додавати до наук книжників і фарисеїв, подібно як не можна пришивати латки з нового полотна до старої, зношеної одяжини. Нова латка, будучи міцнійша, чим старе полотно, не направить, а противно ще розідрє старе і буде більша діра. Так само коли б Він хотів направляти або відновляти стару витерту одіж фарисейської науки, сим не поміг би ні їм, ні їх науці. З сего не було би хісна ні Господу ні людям. Або уживаючи вишнього приміру, Його нове вино правд царства мусить бути вляте в нові скіряні міхи, се є, в нові серця і умі приготовані на їх прийняте.

Тому Ісус не пробував зреформувати наук книжників і фарисеїв, чи то усуваючи дещо або додаючи нові правди. Також не шукав собі учеників між ними, що часто

видоптували пороги святині. Він розпочав з новим матеріалом. Всі переданя отців уважав за непотрібні; розпочав з людьми, що були віальні від кайдан переданя, традиції. Бог за помічю Йоана Хрестителя приготував вже для Него зародок. (Лука 1:17) Коли наш Господь говорив о старій одяжі і о старих міхах Він не мав на думці Закону або наук пророків, а тільки науки рабівнів, котрі, як вони думали, були збудовані на Законі і пророках. Сі науки книжників і фарисеїв були хитро убрані в такі шати, щоби відповідали їх лицемірному занятю.

ПРОПОВІДЬ НА ГОРІ

Нині постаремося пізнати сю науку, котру звичайно називають „Проповідь на горі“, о чім подрібно описує Євангелист Маттеї від 5. до 7. голови. Проповідь на горі можна протиставити проповіді на горі Синаї, де Бог промовляв до своїх людей серед громів і блискавиць і страшних надприродних з'явищ. Тут серед тихого прекрасного місця природи, оточений множеством слухачів і своїми учениками, як би вінцем, наш Спаситель висказав блаженства і пояснив їх; а Його слова сталися неначе кодексом, книгою духових прав. Дійсно ми можемо сміло назвати „Проповідь на горі“ законом, правилом для „нового сотворіння“, церкви, Його тіла. Наш Господь тне остро і глибоко. Коли Закон на

горі Синай був написаний, як би жезлізним пером (5. Мой. 27:8), то закон нашого Господа є виритий обоюдним мечем духа. Тут навіть бажанє серця є так само грїхом в очах Божих, як би і дійсно учинене діло. Убийцею є не тільки сей, що убиває свого ближнього, але також і сей, хто ненавидить другого. Бо він убив би, если би не було перешкоди. Розпусний чоловік грїшить не тільки, коли допускається сего діла, але також думкою в серці, коли свого бажаня не гамує.

Ісус подав Золоте Правило в його рішучім виді. Не каже „Не чини другому сего, чого ти не хотів би, аби вони тобі се чинили,“ але : „Чини другому се, що би ти хотів, аби і вони тобі се чинили.“ Сих слів нашого Господа-люде не зрозуміли і немилосердно їх надуживали. Церкви по причині, що мали хибне понятє про теперішню свою працю, заявляли, що світ повинен управляти ся наукою „Проповіди на горі.“ Та се є рішучо неможливо, як кождий, хто знає св. Письмо, є добре о сїм переконаний. Сих наук не може ніхто заховувати, хіба що буде сплоджений від Святого духа; ані навіть сї науки не були призначені для кого другого. Тільки послїдувателі Ісусові можуть заховувати сей закон, як такий. Упавший чоловік без помочи ласки Божої не може виконати сего Золотого Правилу в своїм житю.

ВСЕСВІТНА ВІЙНА А ЦЕРКВИ

Коли 1914. р. вибухла всесвітна війна і церкви стали рамя в рамя з воюючими сторонами, тим самим вони стрїнулись лицем в лице з своїм законом, — сею проповідю на горі,— о котрій говорили, що вона є взором для них і правдивим законом для світа. Тоді деякі отверто піддавали мисль, що застосованє сеї проповіді на горі повиннося залишити на час війни. В християнській Британії, а так само було у всіх інших так званих християнських краях, войовничий дух був такий страшний а ненависть до ворогів краю була така велика, що ні оден священик не важився голосити з проповідальниці сих слів Учителя.

Так поганські правительства як і поганські народи воюючих „християнських“ держав були оправдані, коли думали, що такий Закон не міг їх обовязувати серед теперішних їх обставин. Назва бути „християнськими державами“ була але ужита. Ні одна держава не мала ніколи Христа за свою голову, ані не йшла ніколи за його наукою. Бог не буде потягати поганських держав до одвічальности, до котрої вони мильно признаються; але о скільки назвали себе сим іменем, о стільки і впала на них одвічальність, і задля сего Бог чинить розправу (суд) із всіма державами. (Єремїя 25:31) Великі організації, названі церквами, ошукали людей і до певної міри ошукують вше й тепер; та сї церкви тепер ніяким чином не репрезентують Бога. Фалш їх гордих назв і їх унасліджена переверотна наука виходить тепер на яв, і всі тепер се бачать.

Хотяй се правда, що сї слова сказав наш Господь передовсім до своїх учеників, яко дороговказ в їх житю, аж доки Він прийде вдруге, то також і се є правда, що

правила, засади відношень чоловіка до Бога висказані в сих словах нашого Господа, будуть обовязувати людей в будучім віку, в день царства нашого Господа, а котре вже є під дверима. В той час сей закон буде в повній мірі возвеличений і шанований. (Ісаїя 42:21) Сей закон є вже возвеличений через членів правдивої церкви, бо вони виконували свої повинности в правді і духу. Але в часі ласкавого панованя Христа також і люде будуть виконувати се Боже право що до його.

Отже наш Господь учив: 1.) Хто жне праведно, сей не має зараз нагороди, а тільки блаженство [щастє] в духу, знаючи, що він ділає добре і є в любові Божій; се значить, що повна нагорода є в будучности. 2.) Хто піде за Ним, сего не зрозуміють його ближні. Отже мусить мати не тільки сильну віру, бо буде переслідуваний, але і мусить бути покїрного серця і старатися о святість серця серед всіх обставин. 3.) Кождий послїдувателє має бути таким, як і Бог, „ваш Отець, котрий є в небі“ — мусить чинити добре із доброго серця.

Нема тут найменшої згадки, аби перьовні достойники мали управляти світом або, що правдивих послїдувателів Ісусових буде велике число. Противно, буде їх мале число — мале стадо буде шукати справедливости посеред великого числа людей і серед переверотного світа. Кінцеві слова проповіді нашого Господа, як о сїм записав Маттей і Лука, дають догадуватися, що на кінці днів буде час проби, коли кождий, хто не будував на словах Ісусових, окажется нерозумним, подібний сему, що буде свій дїм на піску. Сей примір відноситься дуже добре до сих великих системів, повисше згаданих. Вони побудували собі великі доми (інституції), але ні в однім случаяю не побудували їх на скалі слів Христових. Зовсім певно знищать їх сї вітри нещастя, котрі стали дути від 1914. р.

ВИБІР АПОСТОЛІВ

Для продовженя своєї праці Ісус не ужив людських средств, як толїшної науки або впливу. А з низького стану, з робітних людей, як Він сам, виїшли його ученики і головно з таких виїбрав Він 12. учеників, котрі мали бути всегда з Ним. Св. Письмо так говорить. (Лука 6:13-16) Вони мали бути сими, в котрих руки мала зложитися правда, а перебуванє їх з Ісусом мало вправити їх до дальшої праці. В дивний спосіб учив наш Господь своїх учеників. Він не старався дати їм якийсь сплє доктрин-правд, ані не виясвив їм ясно цілі своєї місії або послаництва. Аж перед самим кінцем своєї місії сказав їм виразно о своїй смерті і дався їм пізнати, що він є Христос, Мессія. (Мат. 16:15-20) Звичайно люде інакше поступають. Та Він знав, що має сповнити Божу роботу, і тому ділав по вказівках свого Отця, як сам говорив: „Від себе я не можу робити нічого.“ — Йоан 5:30.

Ісус навіть не міг їм дати вказівок — не яко би не міг сего зробити, але тому, що його науки були духові а такі можуть прийняти тільки покріплені і оживлені духом. Дялятого Він чекав аж доки злієсь на них дух.

Та перше, чим се могло статися, Він сам мусів зійти на небо, щоби отримати духа і дати його своїм ученикам. „Лучше для вас, щоб я пішов: бо як не піду, Утішитель не прийде до вас.“ — Йоан 16:7.

Частию праці Святого духа було пригадати ученикам слова Ісуса, і як бачимо, так і сталося. Бо маємо такий повний силе сего, що Ісус говорив або діяв, що маємо все потрібне до розвою і зросту церкви. Нема сказано в св. Письмі, щоби Ісус що писав сам, хіба се, що на піску на дворі святині. (Йоан 8:6 — правдоподібно пізнійший додаток), але його слова живуть силою духа, бо вони є житє. (Йоан 6:63) Ставшиє прославлений Він обияв провід над своєю Церквою, ставшиє її Головою, і через Апостолів Він впровадив Церкву до своєї правди.

ІСУС І НАУКА ЦЕРКВИ І ПОРЯДОК

Одначе Ап. Павло стався сям, котрий найбільше вяснив науку Ісуса. Таке зарядженє Голови церкви мусіло викликати певне здивованє і деяких молодих членів церкви виставило на поважну пробу. Бо ніколи не сподівалися, щоби сей, що так пізно прийшов і до сего еще говитель, яким був Савл з Тарзу, аби він міг викладати найбільші духові науки Ісуса. Павло мусів всегда о сям пам'ятати і без сумніву було се тим безперервним средством, що тримало його близько свого Учителя в духу.

До певного степеня діється те саме в нинішнім християнстві. Богато є таких, як самі говорять, що хотять бути послідувателями Ісуса з Назарету, як се показано в його приловістях і в чудесних уздоровленнях — приміром християнські „сабієнтисти“ — але котрі рішучо не хотять приймати наук віри, пояснених св. Павлом. Вони кажуть: Ісус був симпатичний, толєрантний і широких поглядів; підчас коли Павло, так вони кажуть, є рішучий, нетолєрантний і вузький в своїх науках віри. Павло був певний себе. Він говорив: „Коли б ми або ангел з неба проповідували вам більше того, що ми проповідували вам, нехай буде проклятий [анатема].“ — до Галат 1:8.

Чи може хто бути учеником Ісуса, а не бути учеником Павла? Кождий правдивий послідуватель Ісуса відповість: Ні! Правдивий ученик знає, що Ісус думав, що вони будуть сподіватись, що хтось їм пояснить (до-

кладно) і вложить ясно його слова по його смерті; і зовсім ясно, що як раз Павло був тим. Петро, найперший з між Апостолів, говорить з пошанованєм о писаннях Павла, визнаючи його учителем їх — „Як і любий наш брат Павел по даній йому премудрости писав вам.“ — 2. лист Петра 3:15.

Можливо, що загально не зауважали, що подібні обставини панують тепер між людьми Господніми. Правда прийшла через другу присутність (прихід) нашого Господа і багато людей вона потішила. Ся солодка і нова правда всім дуже принала до серця, а знанє, що царство вже близьке, наповнило їх великою радістю. Але так як підчас першої присутности (приходу) Господь має для своїх учеників щось більшого, чим ширити правду. Він має свої особливішї пляни і наміри: Він має виконати певну працю.

Господь має особливішї средства, через котрі обьявляє свої наміри. Многі, що є покликані, аби отримали солодич снів нашого Господа і правди о царстві, не хотять, аби їх провадити на дорогу Господню певластивими средствами; але як нерозумно було би думати, що Господь буде розширяти правду при своїм другім приході і не буде мати якогось особливого средства або провідника, через котрого провадив би своїх людей до всего того, що є потрібне до збудованя їх в правдах віри і в службі, так було би нерозумно, если би хто сказав, що Ап. Павло не був вибраний сям зрядом або орудєм, котрий вяснив науки Ісуса.

Правдоподібно Лука зовсім несвідомо подає малюнок цілого пляну. Оповідає, як Ісус, вибравши своїх учеників, сходить з ними з гори на долину, як зібрався великий здиґ народа не тільки з Ізраїльтян, але також із береже Тиру і Сидону, як сила виходила з Него, коли хто його доторкнувся, і що Він уздоровив всіх, виганяючи нечистих духів. Те все дуже красно представляє покликанє і вибір Церкви і їх остаточну здиґу з Ним — як вони разом зійдуть до людей і народів, що очікують на них і як тоді будуть дані благословення задля котрих Він умер. Заслуга його життя (його „сила“) буде їм дана, щоби могли бути оздоровлені. А сила диявола буде знищена; і всі нечисті духи будуть осуджені на всегда на вічне знищенє.

Ратунок Ізраїля в Червонім Морю

— 2. Книга Мойсея 12:37 до 18: 27 —

СИЛА БОЖА ОБЯВИЛАСЬ ПРОТИ ЄГИПТУ — МОЙСЕЙ УРАДУВАНИЙ УВІЛЬНЕНСМ ІЗРАІЛЯ — НЕВІРНИЙ ІЗРАІЛЬ ВИСТАВЛЕНИЙ НА ОСТРУ ПРОБУ — ІЗРАІЛЬ Є ТАКОЖ ОБРАЗОМ ВСЕГО СВИТА — СЛІДАМИ ІСУСА ХРИСТА

„Бог Єгова, сила моя і велич, був моїм ратунком.“ — 2. книга Мойсея 15:2.

КАРА, яка впала на Єгиптян, коли ангел смерті перейшов по усій землі Єгипетській і поубивав всіх первородних їх синів, послужила, що Божий нарід одержав сейчас свободу. Єгиптяни не тільки згодилися випустити Ізраїльтян, але сами еще просили їх, щоби як найскорше виходили. Вони спізнали, що в обороні

Ізраїля стає вища сила, котрій вони не можуть спротивитись. Золото, срібло і дороговціности давали їм, коби тільки як найхутше забиралися. Єгиптяни не знали, тай не було причини повідомляти їх о сям, що Ізраїльтяни були вже готові до дороги на свободу. Ізраїль вийшов з Єгипту раненько до схід сонця, як богатий нарід (2.

Мой. 12:36), вільно і без жадної перешкоди; навіть несе не гавкнув на них, і не було між ними нікого слабого. (Пса. 105:37,38) Мойсей не попровадив їх вилот до ханаанської землі, але в сторону Червоного моря; бо Бог хотів показати ще більше свою любов і силу. Фараон подумав собі, що певно Ізраїля зле провадять, і що Бог Єгова не дбає більше про них, і що Ізраїль „заблудив в цій землі.“ — 2. книга Мойсея 14:3.

Страшні події кількох місяців, вершком котрих була страшна ніч для Єгипту, — а для Ізраїля ніч спасення задля „крови“ пасхального агня, а даліше, ніч свободи, коли вони зазнали подвійного спасення, по перше їх первородні сини остали живі, а по друге, вони самі вратувалися з Єгипту. — Страшні події сеї ночі додали Ізраїльтянам великого запалу і вляли в їх серце сильного духа. Вони всі побачили, що сам Бог покрив і оборонив їх своєю рукою.

Перестрах, який знав на Єгипет по причині смерті їх первородних синів, був тільки хвилиний і знов знова опанувала Фараоном. Він став таким, який був передше, неначе би Єгипет нічого не потерпів. [Подібно як Франція і Англія удають, що велика страта життя і майна в сій всесвітній війні не зломали їх сили.] Фараон і його генерали і світські дорадники думаючи, що більше нещастя не буде вже могло їх постигнути, постановили завернути Ізраїля наново в неволю. Заким Фараон зібрав свою армію, Ізраїль був вже над морем, куди їх запровадив ангел Господень і стовп хмарний. (2. Мой. 13:21,22) Чикаючи там, куди їх Бог даліше поведе, Ізраїльтяни побачили наближаючуся армію Фараона. Великий страх напав на них всіх, бо не могли ставити ніякого опору Єгиптянам, а рятунку иншого не було. Вони стали дорікати Мойсейови, що він запровадив їх в таке страшне положення, а на Бога забули. — Пс. 106:7

СИЛА БОЖА ОБ'ЯВИЛАСЬ ПРОТИ ЄГИПТУ

Бог об'явив Мойсейови, що Він має певну дальшу ціль що до Єгиптян. (2. Мой. 14:1-4) І Мойсей промовив до Ізраїльтян і потішив їх, щоби положили свою надію на Бога, котрий показав задля них стільки пречудної сили і доброти. Покора і великодушність Мойсея, котрі опісля були так ясною чертою його характеру, без котрих жаден чоловік не може статись гідним бути вождем Божих людей, okazались тут як не мож. лучше. Він стерпів обжалованя людей, не нарікаючи. І так промовив до них: „Не лякайтесь а стійте, і побачите рятуюн від Господа . . . Він буде воювати за вас, ви же будьте спокійні.“ (2. Мойсея 14:13,14) І даліше додав, що вони тепер послідний раз бачать Єгиптян.

Мойсей зрозумів, що тут Бог ділає, та що неоправний Єгипет, нападаючи на Ізраїля, в дійсности виступає проти самого Бога. Та коли він звернувся молитвою до Бога просячи, що має даліше ділати, Бог промовив до него: „Чого квилши до мене?“ Чому твоє серце плаче переді Мною? „Промов до синів Ізраїлевих, щоби рушали далі.“ (2. Мой. 14:15) Сими словами Бог висказує своє негодванє і неначе пригадає йому, що Мойсей повинен був

надіятись вивести Божий парід з його нещастя, хоч би прийшлося йти і через глибоке море. І промовив до него: „Ти возьми жезло твоє та простягни руку твою над морем,“ неначе би хотів пригладати Мойсейови все те, що він учинив сею палицею в Єгипті і, аби повірив, що так як Бог запровадив їх аж до моря, так за помічю сеї чудотворної палиці Він зможе учинити дорогу через море.

Тоді Господь двигонув стовп світла, що йшов поперед Ізраїля і поставив його позаду них і в сей спосіб закрив їх з перед очей їх ворогів. Се почасті змішало Єгиптян, бо не могли знати, що Ізраїльтяни ділають. Мойсей простяг палицю понад море і води стали розділятися перед нею. Пророк Давид так говорить о сій чудесній події: „Чого - ж се ти, море, розступилось?“ (Псал. 114:5) Господь підняв сильний восточний вітер і віяв так цілу ніч і вода розступилась і море стало сухе.

Ізраїль вступив на нову дорогу і Бог поблагословив їх путь. Як хмара уступалась вслід за Ізраїльтянами, Єгиптяни зобачили, що сталося, пустились за ними і поставили тепер *знищити* зовсім Ізраїля. Коли Єгиптяни були вже по середині моря, місяць закрився хмарами а небо стало чорне. Зчинилася сильна туча з громами і лискавицями (Псал. 77:16-20), якої ніколи не бувало в тамтїм краю. Вони зрозуміли, що се Бог воює за своїми людьми. Пустились на втеки, та було вже за пізно. Море вернуло до своєї давньої сили і захопило армію Фараона так, що не вратувався ні оден кінь, ані чоловік. Там упала до крихти сила Єгипту. Вірний слуга Божий не сміє полагати на свій несовершенний осуд. Коли Бог розказує, він має бути готовий простягнути палицю на знищенє ворогів Божих подібно, як простягав її на спасенє людей Божих.

МОЙСЕЙ УРАДУВАНИЙ УВІЛЬНЕНЄМ ІЗРАІЛЯ

Ізраїль був вільний. Між ними а красє неволі уносилася морські філі; їх вороги були знищені. Нападу ворогів не потребували боїтись. Мойсей, на котрого раменах тяжів увесь тягар, став співати побідну пісню. Ся пісня належить до царини пророцтв, позаяк уся опісана подія є типічна, образова. Се є перша побідна пісня в біблій, що потверджує, що ся подія яко типічна ввазує на останну побіду Бога над слугами і силою гріха. Можна взяти сю пісню за основу-підставу для всіх слідуючих побідних пісень. Вона сталася ключем для всіх слідуючих пісень, як також взором, стилем для них.

Знаємо, що де тільки св. Письмо описує, як люде Божі співають побідну пісню по причині увільнення або спасення їх, то всегда сі слова відносяться до часу другого повороту нашого Господа і до заложеня царства Божого небесного, і до побіди Божих людей над гріхом і над ангелами зла. Псалми від 95. до 98. є приміром сего. Пісня Мойсея і Мирням (2. Мой. 15:1-2) є протє пророцтвами і говорять як раз о людях Божих наших часів, котрі радуються з Його ласк і доброти зглядом них, та задля сего, що держави і власти, які угнітали людство, тепер саме розбиваються в порох.

Ученики св. Письма бачать велику подібність, яка заходить між людьми Божими теперішніми а давнішими, котрі були тільки тінями теперішніх. Ми пізнаємо вже тайну або секрет Божий, і знаємо, що все те, що Він учинив для спасення Ізраїля, було образом сего, що Він учинить, коли знищить царство сатани і царства сего світа та теперішній злий лад.

Ученики св. Письма бачать, що пісня, яку співали Ізраїльтяни по другій стороні Червоного моря, а пісня тих, котрі „стояли на скляному морю,“ побідивши звіра і образ його і маючи гарфи [кобзи] Божі, і співали пісню Мойсея, слуги Божого, і пісню Агнця є одна до другої дуже подібна. (Одкр. 15:2,3) Сі увільнилися від сили звіря і служать Богу в світлі об'явленої Його волі і прославляють Його за се, що можуть Йому служити.

Увільнене і виратуване Ізраїля представляє не тільки спасенне, виратуване церкви, коли нищиться силу сатани, але також представляє спасенне кожного члена тіла Христового з осібно, коли він увільняється із кайдан злого. Кожний, хто погребен зістав з Христом, над ним сатана не має вже влади. стався свободний в Христі. Він є перенесений з царства тьми до царства дорогого Сина Божого. (до Колосян 1:13) Сатана часами ще кричить з другої сторони моря і старається вмовити в дітину Божу, що вона не є ще увільнена (свобідна) і часом навіть удасться йому її настрашити. Посвячені, що йдуть в слід Ісуса, не можуть сподіватися бути увільненими від всіх людських немочей, але мають знати, що він є вільний від влади сатани.

НЕВІРНИЙ ІЗРАІЛЬ ВИСТАВЛЕНИЙ НА ОСТРУ ПРОБУ

В сій події бачимо ще оден тип або образ. Освободжене і виратуване Ізраїля, вибраного Божого народу, з рук Єгипту означає також освободжене і виратоване людських синів Божих (Діян. Ап. 17:28,29) з неволі всіх лжих сил і властей. Начальники теперішніх злих порядків женуть світ до борби з Богом, через що спрвадять на всі народи велике нещасте і знищене самих себе. І аж коли всі нищителі землі будуть знищені, аж тоді люде стануть слухати слова правди і схотять прийняти нові установи царства Божого. Не потреває се довго, як увільнений рід людський стане співати пісню про Відкупителя. Будуть тішитись своїм Мойсеєм, Христом, і будуть дякувати Богу за Його любов, яку оказав для них, хотяй вони не шанували Його волі.

Не затримуючись довго Ізраїль пустився в дальшу дорогу. Пустився на полудне в сторону гори Синай. По дорозі прийшли в Меру, де на їх велике невдоволене вода була гірка. Коли сонце пражить своїми лучами, не мати тоді води, се річ страшна. І невдачний нарід став сейчас нарікати на Мойсея, кажучи: „Що будемо пити?“ Мойсей заплакав серцем до Бога і Бог показав йому дерево, котре вложено до води, робило гірку воду солодкою. Св. Письмо описує се лин в кількох словах. Але вже те саме, що о тім записано, показує, що ся подія в очах Божих мала велике значіне, бо там Бог „випробував їх.“ (2. Мой. 15:25) Се був час проби; там Бог став давати

їм свої розпорядженя, котрі мали їм вийти на їх добро, если схотіли би їм підчинятись. Всі слабости і немочі тіла, яких набралися в Єгипті, мали їх покинути, если б послушали Його розпоряджень.

З Меру рушив Ізраїль і зайшов до Єлиму, де було „дванадцять жерел [водяних криниць] і сімдесят палъм і отаборились там понад водою.“ (2. Мой. 15:27) Єлим був для них місцем відпочинку, так яко би Бог, будучи в особливій приязни з своїми людьми, хотів завести їх на місце відпочинку і щастя. Ізраїль стояв табором якийсь час в Єлиму; опісля двинувся в пустиню, що лежала між Єлимом а горою Синай. В сій пустини не знайшли поживи для так великого числа людей. І всі знова стали нарікати на Мойсея і Арона, кажучи: „Лучше би було для нас погинути від руки Божої в землі Єгипетській, де ми сиділи при горшках повних мяса і мали подостатком хліба, а то Мойсей і Арон випровадили нас і тепер мусимо з голоду гинути в пустини.“ В своїм переворотнім серцю не хотіли бачити, що всі ті чуда учинив сам Бог! Як тамті не хотіли бачити в тім вищій силі, а тільки приписували се Мойсейови і Аронowi, так деякі також тепер не хотять бачити в Господній праці силі Божої, а бачать в тім тільки сприт деяких одиниць. Видко, що Мойсей навіть не просив Бога, та Він сам дав їм хліб з неба. Яко відповідь на шемранне людей Бог спустив їм манну. Від сего часу манна падала через 40 діт, аж доки Ізраїль не перейшов Йордан ріку і вступив до біцяної землі. Бог, даючи манну Ізраїлеви, об'явив себе в сей спосіб, аби він знав, що Бог чув їх скарги і шемрана. — 2. книга Мойсея 16:10-12.

ІЗРАІЛЬ Є ТАКОЖ ОБРАЗОМ ВСЕГО СВІТА

З пустині Синайської Ізраїльтяни перейшли до Рефидим, де не було води до питя. Коли нарід сварився з Мойсеєм, він зганив їх і сказав: „Ви на правду спокнуштуєте Бога,“ бо вони навіть питали: „Хто знає, чи є Бог між нами.“ Так скоро забули на милосерде і силу свого великого Освободителя! Мойсей заголосив до Господа, кажучи: Ще трохи, тай побють мене камінем. Тоді Бог розказав Мойсейови вдарити палицею о скалу. „І удар по скалі і рине з неї вода, щоб напились люде.“ (2. Мой. 17:1-6) Мерива, імя сего місця, що нагадує на сумні події тамже.

В світлі правди, яка тепер нам відкривається, ціла дорога Ізраїля від Червоного моря аж до Синай була образом або фотографією дороги всего людства, як вони зачнуть поступати по святій дорозі. Коли увесь рід людський увільниться з кайдан сатани, він ще буде потребувати для себе проводиря-пастиря. Вони переконують-ся, що гіркі води людської природи і людських пристрастей стануться солодкими, як Бог сего схоче. Галузки дерев, котрі учинили воду Мер солодкою, можуть дуже добре представляти, що люде, коли приймуть волю Божу за свою і її підчиняться і уложать по установам її свої думки, учують в серці солодкість. Покріпляючий відпочинок над водами в Єлим представляє, як цілий рід людський покріпить свої сили від 12. жерел води, від Цер-

кви Божої, і від тіни 70. нальм, старозавітних праведників, котрі будуть тоді князями по всій землі. (Псал. 45:16) Манна, що падала в пустині, представляє хліб життя, що буде даватись голодним, та ще не вмючим зрозуміти його людям. А вода, що випаивала із скали в Рефидим, представляє воду правди, котра буде давати

житє кождому, хто тільки запрогне її. Дорога від Червоного моря аж до гори Синаї, котра була одинокою цілею подорожи Ізраїля, представляє поступенний поступ світа від часу, коли він увільняється з під власти сатани аж до часу, коли мусить заключити угоду-завіт з Господом Богом.

Соборний Намет або Скиня Завіту

(Продовжене)

²⁰Будинок Намету, з його двома частями, представляв два *стани* всіх тих, що підпадуть переміні з людської природи на духову. Перша часть, Святая, представляла *стан* всіх тих, що посвятили свої серця і житє Господеві, котрі зістали прийаті через заслугу Возлюбленого, і котрі пожертвовали аж до смерти свою людську природу і свої вигляди на будучність, аби тільки статись учасниками Божої природи (2. Петра 1:4), будучи сплужжені з Святого духа. Друга його часть, Святая Святых, поза завісою, — се є, по смерти, — представляла *стан* вірних *побідителів*, котрі отримують Божу природу. Сі, скінчивши в часі смерти своє посвячене, будуть цілковито перемінені, народяться із смерти при первм воскресеню до Божої природи і організму. Жаден чоловік, хотяй коли мав повну віру, хотяй був очищений від всіх гріхів і в Божих очах був зовсім оправданий від всего і був узнаний за совершенного, не міг мати місця або привілею-ласки в духових річах, котрі представляло внутро Намету і Святині (Храму). Він навіть не може заглянути в ті духові річи, в значіню, щоби їх повяти. „Душевний (тілесний) чоловік не *приймає*, що є з духа Божого... і не може розуміти (досвідчати), бо се духово треба розбирати.“ — 1. до Коринтян 2:14.

²¹А що всі річи в Наметі були з *золота* (яке представляє Божу природу), показує, що се представляло *стан* тільки таких, котрі були покликані до Божої природи. Тільки такі з Левітів, котрі були посвячені, щоби приносити жертву, се є, свщеники, мали приступ до Намету; так отже тільки сі з домівників віри, котрі посвятились в жертву аж до смерти, входять до Божого стану, як се представлено в Наметі.

²²На *Двір*, представляючий *оправданий* стан чоловіка, входить через *віру*; але віра віруючого є жертва, если не є досить сильна, аби спонукати його підчинити свої справи під волю Божу. Се він мусить учинити, если хоче завзяти переміни природи і статись *новим сотворінєм*, *часником небесного покликания*, *учасником Божої природи*. Проте вхід до „Святай“ означає наше *повне посвячене себе на службу Богови*, наше *сплужжене з духа* і *наш початок в бігу* за нагородою Божої природи, а услівями чого є: вірність нашому слюбові, розпята нашого оправданого тіла, представлене нашої людської волі і нашого тіла, як живі жертви Богови; не шукати більше людських приемностей, чести, похвали від людей і т. д., тільки старатись умерти для них а жити для небесних подвигов. Одначе до сего стану ми також приходимо тіль-

ки через Ісуса Христа нашого Господа, котрий не тільки отворив нам двері *оправдания через віру в того кров*, але котрий також отворив двері (перву завісу) до Намету; показав *нову дорогу до житя*, статись *духовими ствами*, перейти через другу завісу і поза ню, коли принесемо в *жертву* наші оправдані тіла.

²³Намет представляв будучу або прославану Христову *громаду*; а *вхід* до него представляв *випущенє їх до членства в тілі Христовім*. Отже дві части Намету, Святая і Святая Святых, представляли дві части або степені сего славного становиска, до котрого ми є *помазані* або *назначені* духом Святим.

²⁴Святая представляла теперішній стан тих, що зістали сплужжені Богом через Слово Правди. (Яков 1:18) Сі, як нові сотворіня, маючи ум Божий, хотяй еще у тілі, мають своє властиве, внутрішнє житє і перебувають з Богом поза *первою завісою помазаня духом*, чого се є, непосвячені не бачать. Сі користають з світла *золотого світильника* підчас коли прочі є в *надвірній темряві*; сі споживають *особливий духовий покарм*, що представляв *прісний хліб*, і жертвують кадико на золотім жертівнику, котре є *приймає* Богом через Ісуса Христа.

²⁵Святая Святых представляла *усовершенний стан* сих нових сотворінь, котрі вірні аж до смерти отримують велику нагороду нашого високого покликания, маючи участь в первм воскресеню. (Одкр. 20:6) Тоді поза обома завісами, се є, тілесного уму і тілесного тіла, вони отримають (замість тих) *славні духові тіла*, як також і *духові уми*. Вони будуть подібні до їх Провідника і Попередника поза завісою, котрий, ввійшовши там як наш Відкупитель, *осівав для нас сю нову і живу дорогу* — або *нову дорогу житя*. — до Жидів 10:20; 1. лист Йоана 3:2

²⁷Сотворіне обдарене новим духовим умом, будучи у Святая, споглядає *вірою* через роздрту завісу до Святай Святых і бачить славу, честь і нестерельність поза тілом; а ся надія є певним і сцільним якором душі і провадить аж поза завісу. — до Жидів 6:19; 10:20.

²⁷Отже бачимо, що оправдане через віру, наш первий степень до святости, приводить нас до стану „мира з Богом через Господа нашого Ісуса Христа.“ (Рим. 5:1) Коли нам, на відповідь нашого посвяченя, даруються гріхи або є *прикриті* праведностю Христа, тоді ми є *приємні* Богови як жертви і ми є *забиті на Дворі*. Аби ми могли осягнути нагороду високого покликания, котре є від Бога в *Христі Ісусі*, і ввійти через Святая до Свя-

тая Святих, ми мусимо йти саїдами Ісуса, нашого Провідника і Голови — „Святители (Первосвященника) визнання нашого“ (се є, Первосвященника нашого чину священства) „дарського священства.“ — до Жидів 3:1; 1. лист Петра 2:9.

СЛІДАМИ ІСУСА ХРИСТА

²⁸1.) Вірою в Христову жертву-викуп, що представляв *місяний жертвіник*, входимо через ворота посвячення на Двір, се є, ми перейшли *завісу невіри і зрілу*. Се степен, через який наш Господь Ісус ніколи не переходив, бо не походив з Адамового покоління, але був святий, непорочний, відлучений від грішників, тому ніколи не знаходився поза станом Двора.

²⁹2.) Вирікшися нашої власної волі і всіх наших людських виглядів на будуче і наших надій, Бог приймає нас через Ісуса, і ми переходимо *першу завісу* або *завісу людських поглядів*, через що уважаємо нашу людську волю за *умерцу*; від сего часу не радимось їй більше, тільки одній волі Божої. Від тепер ми находимось як *нові створіння* в Свята в *перших небесах* або *небесних місяцях*. (до Ефесян 2:6) і починає нас просвітяти *золотий світильник*: (Слово Боже) о духовних річах, се є, о *глибокостях Божих*, і відвіжує і скріпляє нас що день правдою, як се представляють *покладні хліби*, котрі по праву могли їсти тільки священники. (Мат. 12:4) В сей спосіб покріплювані і просвічувані ми повинні що день приносити жертви на золотім жертвінику, жертви приємні Богу через Ісуса Христа, се є, як приємні *пахощі* для нашого Отця. — 1. лист Петра 2:5.*

³⁰В сей спосіб всі святі, всі *сплоджені і помазані* Духом, є в небеснім або святім стані *тепер* — „засіли відпочиваючи і в злуці з Христом на (первих) небесних місяцях,“ тільки еще не ввійшли до „Свята Святих,“ до найсвятішого місяця. Ні! вони мусять *найперше* перейти другу завісу. Як перехід через попередню завісу представляв *смерть* людських виглядів на будуче і вхід до небесних надій, представлених через Свята, так перехід через другу завісу, представляв *смерть* людського тіла і вхід до здійснених вже небесних надій; сі оба степені є потрібні, *щоби* наша жертва була скінчена. Так людські надії, як і людські тіла мусимо лишити позад себе, *заким* зможемо ввійти до „Свята Святих,“ найсвятішого місяця, се є, як усвершені учасники Божої природи і її духових умов: бо тіло і кров царства Божого наслідити не може. — 1. Кор. 15:50. Порівнай Євангелію Йоана 3:5,8,13.

³¹Маючи на думці сі *стани*, які нам представляють сі три місяця, іменно: Табор, Двір і Намет, в слідуєчим уступі застановимося головню над церемоніями посвячення на священників, як *слуг в річах і справах Божих*.

ГОЛОВА ІІ УСТАНОВЛЕНЕ СВЯЩЕНИКІВ

Се важна річ, *щоби* ми не тільки мали ясне поняття про будову Намету і про його знаряди і про їх прообра-

³²Слово *духовні* є опущене в найстаршій грецькій рукописі Синайській і не без причини. Не духові, але земські права, привілеї, жите і т. п. є пожертвовані.

зове значіне, але також ми повинні знати дешо про діві особи тамже і їх значіне, як прообразів.

³³Ізраїль був *ужитий* в мнстих разах, як прообраз Християнської церкви. Приміром, коли вони вийшли із Єгипетської неволі, вони були прообразом дітей Божих, котрі слухають Його покличку, *щоби* опустити світ і стати на Його услуги.

³⁴Їх дорога по пустини представляла *прикру* дорогу котрою многі йдуть і шукають *приобіцяного* супочинку в Ханаані. — „Прийдіть до мене всі, *знеможені*, а я виною вас.“ Як в прообразі, так і в дійсности, *приобіцяний* Ханаан відпочинку, не був далеко від них, *если* б діти Божі мали досить віри йти *вперед* і ввійти до него. Бог приготував для них *всього* подостатком, а *однак* вони блукають по пустини сумніву і нарікань, шукаючи відпочинку і не *находять* його, бо не мають віри в Божі обітніці. Одні блукають так вже довгий час; а другі ніколи не входять до Ханаанського відпочинку *з* для свого безвіря. Але підчас коли тілесний Ізраїль є *ужитий* в сей спосіб або в инший, *щоби* представляв *духовий* Ізраїль, то *однак*, коли тепер розбираємо його відношене до Намету, бачимо, що він є *дешо* відмінного типу. В сім случаю Ізраїль представляв *таких* з *цілого* людського роду, які остаточно скористають з привілеїв-ласк примиреня через Христа. Жертва за гріх, жертва примиреня, і т. д. учинені за них, були прообразом *лучших* жертв і примиреня, учинених за *цілий* світ; *для* того так читаємо: „Він є *вблагане* за гріхи наші, *че* за наші ж тільки, а також [за гріхи] *цілого* світа.“ — 1. лист Йоана 2:2; до Жидів 9:23.

ПИТАНЯ ДО НАМЕТУ

16) Коротко сказавши, що представляли властиво обі часті Намету? § 20.

17) Хто із Ізраїльтян міг входити тільки до Намету і що він представляв? § 21.

18) В дійсности, чи всі, що вступають на Двір, зазнають зміни природи? § 22.

19) Що означає вхід до дійсної Свята і як Христос є веротамі і дверми? § 22.

20) Котрі часті Намету представляли два степені нашого нового життя? § 23.

21) Котрі є *сплоджені* від Бога через Слово правди (Яков 1:18), і як є представлені в Свята? § 24.

22) Чи Свята Святих представляла теперішній, чи *будучий* стан побідителів? § 25.

23) Яка є *надія*, котру маємо, яко *якор* душі, ... і *входить* вона у саму середину за (другою) *завісою*? до Жидів 6:19; 10:20. § 26.

24) В який спосіб *посвячені* вірні ходять саїдами сового Начальника і Первосвященника Ісуса? § 27-29.

25) В який спосіб ми переходимо *позід* *завісу* гріха і *невіри* і чому Ісус не мусів переходити в сей спосіб? § 28.

26) Як ми переходимо через *першу* *завісу* і *се* нас *проводить*? § 29, 30.

27) Що представляє *перехід* через *другу* *завісу*? § 30.

28) Чому ми мусимо *лишати* наші людські тіла, *коля* ми переходимо *другу* *завісу*? 1. Кор. 15:50; Йоан 3:5,8,13; § 30.

29) Зібравши *все* *разом*, що представляв Табор, Двір і Намет? § 31.

30) Що представляв *дуже* *часто* *нарід* Ізраїльський? § 33,34

ОГОЛОШЕННЯ!

Для самого порядку і для більшої користі Братів просимо не уряджувати конвенції в однім часі за близько себе, і старатися оголосити довший час наперед. Найблизша конвенція буде в Еріе, Па. коло Бофало Н. Й. в днях 30. 31. мая і 1. червня.